

Profielchets lid raad van toezicht

Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij

Inleiding

In het kader van de wet versterking bestuur pensioenfonds heeft Bpf Koopvaardij gekozen voor het paritaire model met een raad van toezicht. Conform hetgeen gesteld is in genoemde wet moet de raad van toezicht werken aan de hand van een daartoe opgesteld functieprofiel. Onderstaand een korte beschrijving van het pensioenfonds en het functieprofiel van de raad van toezicht.

Het Pensioenfonds

Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij verzorgt de pensioenregeling voor de zeevarenden, woonachtig in een EU land die varen op een schip met een Nederlandse zeebrief. Het aantal deelnemende werkgevers bedraagt ongeveer 180. Het deelnemersbestand bestaat uit 4.868 actieven, 28.347 pensioengerechtigden en 19.210 niet-actieven. Het beheerde vermogen is circa € 4.4 miljard (alle getallen, stand eind oktober 2021).

Sinds 2006 bouwen deelnemers aan de pensioenregeling van Bpf Koopvaardij op basis van een middelloonregeling een aanspraak op, die bij pensionering en overlijden tot uitkering komt. Het pensioenfonds beperkt zich in zijn activiteiten tot het verstrekken van deze pensioenuitkeringen en het verrichten van werkzaamheden die daar rechtstreeks verband mee houden. Het pensioenfonds voert geen nevenactiviteiten uit.

Het bestuur is paritair samengesteld en bestaat uit negen leden. Vier leden van werkgeverszijde en twee van werknemerszijde en twee namens de pensioengerechtigden en een extern bestuurslid.

De twee leden namens de pensioengerechtigden worden via verkiezingen benoemd.

De leden van werkgevers- en werknemerszijde worden aangewezen door:

- Nautilus International
- Vereniging van Werkgevers in de Handelsvaart
- Sociaal Maritiem Werkgeversverbond

Daarnaast heeft het bestuur één aspirant lid.

Het bestuur heeft in de statuten vastgelegd langs welke procedure bestuursleden kunnen worden benoemd, geschorst of ontslagen. Dit geldt ook voor de vervanging van bestuursleden bij onvoldoende functioneren. Het bestuur kent een vast voorzitterschap.

De bestuursleden hebben in de vergadering van het bestuur ieder één (1) stem, indien de aantallen ter vergadering aanwezige leden namens de geleding werkgevers en de geleding werknemers en pensioengerechtigden even groot zijn. Is dit niet het geval, dan brengt ieder bestuurslid van de geleding werkgevers, respectievelijk de geleding werknemers en pensioengerechtigden evenveel stemmen uit als er leden van de andere geleding aanwezig zijn. Geldige besluiten kunnen slechts genomen worden in vergaderingen, waarin meer dan de helft van het aantal bestuursleden aanwezig is.

Het bestuur laat zich bijstaan door een bestuursbureau en heeft geen commissies. Wel kent het bestuur portefeuilles. De portefeuilles zijn als volgt verdeeld: (1) Beleggingsbeleid, (2) Finance, AO en IT en (3) Pensioenzaken en communicatie. De drie sleutelfuncties als bedoeld in IORPII zijn ingericht. De sleutelfunctie risicobeheer en is belegd binnen het bestuur, de sleutelfuncties interne audit en actuariel zijn extern belegd.

De administratie van pensioenbeheer is evenals het fiduciair beheer belegd bij MN.

De raad van toezicht

De raad van toezicht bestaat uit ten minste drie onafhankelijke, deskundige en gezaghebbende personen. Leden van de raad van toezicht zijn betrokken bij het bestuur, maar zij stellen zich tegelijkertijd zodanig onafhankelijk op dat belangentegenstellingen voorkomen worden. Zij hebben het vermogen en de durf om zich kritisch op te stellen richting het bestuur.

Taak en werkwijze van de raad van toezicht

De raad van toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. De raad van toezicht staat het bestuur met raad ter zijde. De raad kan aan het begin van elk jaar met het bestuur afstemmen aan welke specifieke punten de raad dat jaar extra aandacht zal besteden.

De raad van toezicht is ten minste belast met het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur.

Daarnaast legt de raad van toezicht verantwoording af over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden aan de werkgever, de pensioenraad en in het bestuursverslag. De raad van toezicht legt zijn bevindingen ten minste eenmaal per jaar schriftelijk vast.

De bevindingen van de raad van toezicht worden ter kennis gesteld aan het bestuur. Het bestuur is gehouden zo spoedig mogelijk te reageren op de bevindingen van de raad van toezicht. De reactie van het bestuur dient schriftelijk en beargumenteerd te zijn.

Het bestuur draagt er zorg voor dat de bevindingen van de raad van toezicht samen met de reactie van het bestuur daarop, wordt opgenomen in het jaarverslag van het pensioenfonds van het jaar waarop de bevindingen betrekking hebben.

Werkwijze raad van toezicht

De raad van toezicht is collectief verantwoordelijk voor zijn taak en kiest uit hun midden een voorzitter.

De werkzaamheden van de raad van toezicht zijn verdeeld in een drietal aandachtsgebieden:

- Aandachtsgebied 1 Balansbeheer en beheersing financiële risico's
- Aandachtsgebied 2 Uitbesteding en beheersing niet-financiële risico's
- Aandachtsgebied 3 Governance, juridisch en bestuurlijk

Voor deze werkzaamheden zijn bijhorende profielen van toepassing.

Aandachtsgebied 1: Balansbeheer en beheersing financiële risico's

- portefeuilletheorieën, asset & liability management en beleggingsbeginselen;
- financiële en vermogensmarkten;
- financiële producten/instrumenten, waaronder derivaten;
- financieel toezicht en relevante wetgeving;
- beleggingscommissies en/of externe beleggingsadviseurs;
- het beoordelen van resultaten, performancemeting, risicokengetallen ed.;
- maatschappelijk verantwoord beleggen.

Aandachtsgebied 2: Uitbesteding en beheersing niet financiële risico's

- het beoordelen van contracten, resultaten/performancemeting;
- niet-financiële risicokengetallen en andere risico-indicatoren;
- de interne audit-functie en compliance-functie;
- kosten binnen/van het pensioenfonds;
- monitoring van de uitbesteding aan diverse toeleveranciers, waaronder vermogensbeheerders en administrateur;
- communicatie.

Aandachtsgebied 3: Governance, juridisch en bestuurlijk

- inzicht in de organisatie van het pensioenfonds;
- inzicht in de relevante wet- en regelgeving;
- externe toezichthouders (DNB, AFM);
- inzicht in de beloningsproblematiek binnen het fonds;
- optioneel: communicatie (profiel 2 of 3).

Standaardvereisten voor leden van de raad van toezicht

Alle leden van de raad van toezicht voldoen in meer of mindere mate over de volgende kennis, vaardigheden, ervaringsvereisten en voorwaarden:

- Een lid van de raad van toezicht moet een academisch werk- en denkniveau hebben.
- De leden van de raad van toezicht zijn complementair aan elkaar zodat de competenties en invalshoeken van de leden elkaar aanvullen. Hieronder wordt ook diversiteit binnen het orgaan verstaan. Er wordt daarom gestreefd naar een gevarieerde leeftijdsopbouw en ook naar diversiteit in etniciteit en geslacht. Ten behoeve van een goede samenwerking staat collegialiteit voorop. Een lid van de raad van toezicht mag de laatste drie jaar voor benoeming niet betrokken zijn geweest bij de beleidsbepaling van het fonds. Ook moet een lid van de raad van toezicht vrij zijn van belangenverstrengeling.
- Een lid van de raad van toezicht heeft operationele en toezichthoudende ervaring met het besturen van een organisatie. Een lid van de raad van toezicht moet kennis hebben van de governance-structuur rondom een pensioenfonds.
- Bij de uitvoering van de taken betrekken de leden van de raad van toezicht de naleving van de Code Pensioenfonds en de VITP-code.
- Een lid van de Raad bezit het merendeel van de volgende vaardigheden:
- analytisch vermogen, authentieke persoonlijkheid, betrokkenheid, besluitvaardigheid, communicatief vermogen, evenwichtige en consistente belangenafweging, helikopterzicht en heldere oordeelsvorming, leiderschap, omgaan met stakeholders, goede gesprekspartner voor het bestuur en de pensioenraad, toezichthouden, bijdrage aan effectief en slagvaardig functioneren van het fonds, bijdrage aan een beheerste en integere bedrijfsvoering, vermogen tot invloed uitoefenen op processen van besluitvorming.

Van de leden van de raad van toezicht worden de volgende competenties gevraagd:

Competenties	Omschrijving
Denken	
1. Strategisch denken	Breder of dieper inzicht verschaffen in problemen of situaties door ze in een meer omvattend begrippenkader te plaatsen en van daaruit te handelen. De grote lijnen en voornaamste implicaties van gebeurtenissen in beeld hebben en houden. Verder kijken en denken dan de dagelijkse focus.
2. Multidisciplinair denken en oordeelsvorming	Dwarsverbanden en de samenhang zien en communiceren tussen de verschillende domeinen/deskundigheden. Kan mogelijke handelwijzen in het licht van relevante criteria tegen elkaar afwegen en logische conclusies trekken en tot realistische beoordelingen komen.
3. Reflecterend vermogen	Handelen in het bewustzijn van de professionele taak en van de eigen positie, kennis en vaardigheden. Eigen denken en handelen en dat van het bestuur kritisch kunnen bezien en beoordelen.

Voelen	
1. Loyaliteit	Identificeert zich met het pensioenfonds en voelt zich betrokken.
2. Communicatief vermogen	Meningen, ideeën en gecompliceerde zaken in begrijpelijke taal duidelijk kunnen maken in woord en geschrift, gebruik makend van ter zake doende middelen. Kan luisteren vanuit empathie. Belangrijke boodschappen oppikken uit communicatie, aandacht en ruimte geven aan gesprekspartners. Ingaan op reacties, ook non-verbaal. Relevante vragen stellen en doorvragen.
3. Omgevingsbewustzijn	Weten en begrijpen hoe een pensioenfonds en diens omgeving (denk aan: fondsorganen, intern toezicht, sociale partners, toezichthouders, uitvoerders, adviseurs, etc.) werkt en hoe daarbinnen te manoeuvreren teneinde de gestelde doelen te bereiken.
Kracht	
1. Onafhankelijkheid	Staan voor de eigen opvattingen en principes en bereid zijn anderen met meer macht en invloed hiermee te confronteren. Verantwoordelijkheid nemen en dragen voor eigen doen en laten.
2. Authenticiteit	Is waarachtig in doen en zijn. What you see is what you get, geen dubbele agenda's.
3. Besluitvaardigheid	Weloverwogen beslissingen nemen door het ondernemen van acties of zich vastleggen door het uitspreken van meningen, zelfs als belangrijke informatie ontbreekt of onvolledig is.

De professionaliteit van de leden van de raad van toezicht blijkt onder meer uit:

- voldoende beschikbaar zijn voor de uitoefening van hun reguliere toezichtstaak waartoe (de voorbereiding van) vergaderingen en overleg behoren, maar ook beschikbaar zijn voor nadere acties volgend uit bijzondere situaties die zich in het kader van hun toezichtstaak kunnen voordoen;
- betrouwbaarheid;
- onafhankelijkheid;
-
- onbevooroordeeld zijn;
- respectvol optreden;
- collegialiteit en benaderbaarheid;
- bewust zijn van de werking van zogenoemde 'board room dynamics', het effect van de 'tone at the top' en het belang van integriteit voor de reputatie en het adequaat functioneren van organisaties.

Tijdsbesteding

Leden van de raad van toezicht moeten voldoende tijd beschikbaar hebben en bereikbaar zijn om hun taak als intern toezichthouder goed te kunnen vervullen. De voltijd equivalent (VTE-) score voor de functie van een lid van de raad van toezicht is 0,1 en voor de voorzitter van de raad van toezicht 0,2.

Selectie- en benoemingsprocedure

De leden van de raad van toezicht worden benoemd door het bestuur na een bindend advies van de pensioenraad. Hiermee wordt uitdrukking gegeven aan de onafhankelijkheid van de raad van toezicht ten opzichte van het bestuur.

Het pensioenfonds streeft naar diversiteit en complementariteit in de samenstelling van de raad van toezicht in de termen van leeftijd en geslacht enerzijds en kennis, achtergrond en competenties anderzijds, zodat de leden competenties en invalshoeken inbrengen die elkaar aanvullen. Dit speelt dus een rol bij de selectie van de kandidaat.

Een vertegenwoordiging van de pensioenraad en de raad van toezicht vormen de selectiecommissie. Het bestuur gaat niet over tot benoeming als de door de pensioenraad voorgedragen persoon wezenlijk afwijkt van de profielschets.

Het bestuur deelt elke wijziging in de samenstelling van de raad van toezicht vooraf mee aan De Nederlandsche Bank. Een benoeming als lid van de raad van toezicht vindt plaats onder de opschortende voorwaarde dat De Nederlandsche Bank niet binnen de dan geldende wettelijke termijn na ontvangst van de in de vorige zin bedoelde mededeling laat weten niet in te stemmen met de benoeming.

De zittingsduur voor leden van de raad van toezicht is vier jaar. Een lid kan maximaal een keer worden herbenoemd.